

Силабус курсу Гідрографія

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 103 Науки про Землю

Освітньо-наукова програма «Гідрологія»

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 2 рік, IV семестр

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: середа – згідно розкладу

Консультації: понеділок – згідно розкладу

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

Кандидат географічних наук, викладач Новицька Світлана Романівна

**Контактна
інформація**

ekosvit76@ukr.net ; (0352)-43-61-54

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Гідрографія» належить до вибірових дисциплін професійної підготовки, метою якої є - ознайомити студентів з основними теоретичними й прикладними питаннями з основ гідрографії: предметом, історією розвитку, сучасними проблемами науки, особливостями формування і структурою гідрографічної мережі, гідрографічними характеристиками водойм.

Зміст дисципліни «Гідрографія» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців з гідрології, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

+Навчальний контент

п/п	Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГІДРОГРАФІЇ.		Знати: предмет гідрографії, зв'язок з іншими науками; методи гідрографічних досліджень; поняття гідрографічної мережі, її ланки; структура гідрографічної мережі та її основні закономірності; закони будови річкових систем; визначення потоків першого порядку; зміна основних гідрографічних характеристик річкової системи в залежності від розмірів (порядку) потоків; взаємозв'язок гідрографічних характеристик басейну та водотоку; виток та гирло; схилова ерозія; основні гідрологічні зони України. Вміти:
1	Гідрографія: предмет, історія розвитку, сучасні проблеми.	
2	Формування і структура гідрографічної мережі.	
3	Річковий басейн та його характеристики.	

		<ul style="list-style-type: none"> аналізувати історію розвитку гідрографічних досліджень; розрізняти водозбір поверхневий і підземний, розрізняти морфометричні та фізико-географічні характеристики басейну.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ГІДРОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВОДОЙМ.		Знати: морфологія та гідрографія озер, боліт; водний баланс озер, боліт, підземних вод; коливання рівня води в озерах; термічний і льодовий режими озер; донні відкладення озерної улоговини; водні маси озер; хімічний склад озерних вод; гідробіологічні характеристики озера; рух води в болотах; термічний режим боліт; вплив боліт на стік річок; практичне значення боліт, озер, водосховищ; основні характеристики водосховища; водний режим водосховищ; термічний і льодовий режим водосховищ; гідрохімічний і гідробіологічний режим водосховищ; замулення водосховищ і переформування їхніх берегів; водні маси водосховищ; теорії походження підземних вод; фізичні властивості ґрунтів; фільтраційні властивості порід і рух підземних вод; умови залягання підземних вод; роль підземних вод у фізико-географічних процесах; розповсюдження підземних вод; світовий океан та його частини; основні особливості будови земної кори під морями і океанами; рельєф дна океанів; донні відкладення; солоність морської води. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> орієнтуватися в типах озер, водосховищ, боліт; класифікувати підземні води; характеризувати водний баланс Світового океану; характеризувати вплив водосховищ на річковий стік і природне середовище; аналізувати проблеми охорони вод Світового океану.
4	Фізико-географічна характеристика України.	
5	Озера. Болота.	
6	Водосховища.	
7	Підземні води.	
8	Океани і моря.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ОСНОВНІ ГІДРОГРАФІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ РІЧОК УКРАЇНИ		Знати: кількість і довжина річок України; густота річкової мережі; уклон річок; типи річкових русел; живлення річок; водний режим; гідрологічне районування території України; термічний та льодовий режим; режим стоку наносів; середній багаторічний стік та його мінливість;
9	Основні річкові басейни України.	
10	Основні характеристики гідрологічного режиму річок України.	
11	Основні гідрологічні характеристики річок України.	

12	Гідрографія найбільших річок України.	<p>внутрішньорічний розподіл стоку; максимальний стік; мінімальний стік; твердий стік; стік розчинених хімічних речовин.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати гідрографічні особливості найбільших річок України; - характеризувати річкові долини; - орієнтуватися в прибережно-водяній рослинності і типології водойм.
----	---------------------------------------	---

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК03.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 04	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 07	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК11.	Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.
ФК 13	Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему.
ФК17.	Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.
ФК16.	Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер.
ФК 22	Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні їм процеси.
ПРН 01	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.
ПР04.	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю.
ПР09.	Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.
ПРН 10	Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

Літературні джерела

1. Єхніч М.П. Річкова гідрографія: Конспект лекцій -Кресс– Дніпропетровськ: ПБП “Економіка”, 2006. - 156с.
2. Загальна гідрологія. Підручник / С. С. Левківський, В. К. Хільчевський, О. Г. Ободовський О та ін. – К.: Фітосоціоцентр, 2000. – 264с.
3. Швебе Г.І., Єгошин М.І.Каталог річок і водойм України: Навчально- довідковий посібник. – Одеса, „Астропринт”, 2003.- 390 с.
4. Вишневецький В.І. Річки і водойми України. Стан і використання: монографія.– Київ, 2000.- 376 с.
5. Клименко В . Г.Загальна гідрологія: навчальний посібник для студентів. – Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – 254 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої

максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, тести, завдання	21
Модуль 2 (теми 4-8) усне опитування, тести, завдання	35
Модуль 3 (теми 9-12) усне опитування, тести, завдання	28
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (теми 1-9)	16

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для проміжного та підсумкового контролю
- 4) Електронне навчання в системі MODLE